

SADRŽAJ

PREDGOVOR *xiii*

1. POGLAVLJE

UVOD U POLITIČKU PSIHOLOGIJU 1

- Što je politička psihologija? 3
- Zaključak 11
- Ključni pojmovi 11
- Prijedlozi za daljnje čitanje 11

2. POGLAVLJE

LIČNOST I POLITIKA 13

- Kada je ličnost važna u politici? 14
- Teorije i pristupi u istraživanju ličnosti 15
  - Psihoanalitički pristupi 15
  - Osobine, motivi i individualne razlike 18
- Neki pristupi političke psihologije 23
  - Autoritarna ličnost 23
  - Pristup analize vođa 25
  - Istraživanja temeljena na osobinama 26
  - Operacijski kod 31
- Zaključak 33
- Ključni pojmovi 34
- Prijedlozi za daljnje čitanje 34
- Bilješke 34

3. POGLAVLJE

SPOZNAJA, SOCIJALNI IDENTITET, EMOCIJE I STAVOVI U POLITIČKOJ PSIHOLOGIJI 37

- Obrada informacija 39
- Kategorizacija 41
- Socijalni identitet 45
- Osjećaji i emocije 48
  - Dijabolički neprijatelj 52
  - Barbar 53
  - Predodžba imperijalista 54
  - Predodžba nitkova 54
  - Predodžba odmetnika 55
  - Predodžba kolonista 56

Stavovi	57
Zaključak	59
Ključni pojmovi	60
Prijedlozi za daljnje čitanje	60

4. POGLAVLJE

POLITIČKA PSIHOLOGIJA GRUPA 63

Priroda grupa	63
Definicija grupe	63
Sastav grupe	64
Struktura grupe	65
Nastanak grupe	66
Razvoj grupa	68
Utjecaj u grupama	70
Situacijski konformizam	71
Moć	72
Reakcije na primjenu moći	73
Utjecaj manjine	74
Grupni učinak	75
Socijalna facilitacija i inhibicija	75
Gubici produktivnosti	76
Povećanje produktivnosti	77
Odlučivanje u grupama	78
Proces odlučivanja	78
Grupe i političke skupine za odlučivanje	79
Individualno naspram grupnog odlučivanja	80
Grupna zaslijepljenost	81
Sindrom nove grupe	82
Birokratska politika	83
Manipulacija	84
Grupna polarizacija	84
Povećanje predanosti	85
Poboljšanje grupnih odluka	88
Sukob u grupama	89
Vrste sukoba: Socijalne dileme	89
Uzroci sukoba	90
Koalicije	91
Razrješavanje sukoba	92
Zaključak	92
Ključni pojmovi	94
Prijedlozi za daljnje čitanje	95

5. POGLAVLJE

ISTRAŽIVANJE POLITIČKIH VOĐA 97

Primjer primjene pristupa političke psihologije na vođe	107
Primjer Billa Clintona	107
Bil Clinton kao delegat – opažач: studija slučaja	109
Nuklearna kriza sa Sjevernom Korejom (1993. – 1994.)	119

Zaključak 122
Ključni pojmovi 122
Prijedlozi za daljnje čitanje 122
Bilješke 123

6. POGLAVLJE

GLASOVANJE, ULOGA MEDIJA I TOLERANCIJA 125

Vjerovanja, vrijednosti, ideologija, stavovi i sheme 125
Politička sofisticiranost u americi 126
    Michiganska škola 126
    Maksimalisti 131
    Strukture znanja 133
Obrađivanje informacija i glasovanje 135
Emocije i glasovanje 139
Načini predstavljanja u medijima i javno mnijenje 140
Politička socijalizacija 143
Politička tolerancija 145
Glasačko ponašanje u Velikoj Britaniji 147
Zaključak 149
Ključni pojmovi 150
Prijedlozi za daljnje čitanje 150
Bilješke 150

7. POGLAVLJE

POLITIČKA PSIHOLOGIJA RASE I ETNICITETA 153

Objašnjavanje rasizma i etnocentrizma 154
Rasa u Sjedinjenim Državama, Brazilu i Južnoj Africi 158
    Sjedinjene Države 158
    Rasa u Brazilu 167
    Južna Afrika 168
Etnički sukob 170
    Višetničke ili sektaške države 171
    Objašnjenja sukoba 172
    Stvarne ilustracije etničkih sukoba 173
    Etničko čišćenje u Bosni 175
    Maje u Gvatemali 178
Rješavanje rasnih i etničkih sukoba 180
    Strategije podijeljenog suvereniteta 182
    Strategije utilitarne integracije 183
Zaključak 187
Ključni pojmovi 188
Prijedlozi za daljnje čitanje 188
Bilješke 188

8. POGLAVLJE

POLITIČKA PSIHOLOGIJA NACIONALIZMA 191

Pregled nacionalizma 191
    Definicija i obrasci ponašanja 191

Nacionalizam u nenacionalnim državama	194
Uzroci nacionalističkog ponašanja	195
Primjeri slučajeva nacionalizma	197
Nacionalizam i percipirane prijetnje nacionalnim vrijednostima; Zapadna Europa i doseljenici	197
Nacionalizam i želja za jedinstvom i nezavisnošću	197
Nacionalizam i vanjska politika	211
Strategije sprečavanja i rješavanja sukoba	217
Zaključak	220
Ključni pojmovi	221
Prijedlozi za daljnje čitanje	221
Bilješke	221

9. POGLAVLJE

POLITIČKA PSIHOLOGIJA POLITIČKIH EKSTREMISTA 223

Politička psihologija političkih ekstremista	224
Ekstremističke grupe	228
Ekstremističke grupe u Sjedinjenim Američkim Državama: Patrioti, Ku Klux Klan, Skinheads, Neonacisti i drugi	228
Zla, prljava, pokvarena zavjera	230
Međunarodna veza	232
Teroristi	233
Prljavi rat u Argentini	239
Paravojske / odredi smrti	240
Počinitelji genocida	241
Holokaust	242
Ruanda	244
Pasivni promatrači i altruisti	247
Sukob i pomirenje u kontekstu političkog ekstremizma	249
Zaključak	253
Ključni pojmovi	254
Prijedlozi za daljnje čitanje	254
Bilješke	255

10. POGLAVLJE

POLITIČKA PSIHOLOGIJA MEĐUNARODNE SIGURNOSTI I SUKOBA 257

Zašto nasilje i rat?	257
Dilema sigurnosti	259
Psihologija odvratanja	261
Učinci predstavljanja problema ili načina prikaza problema na percepciju i odlučivanje u kontekstu sigurnosti	269
Odgovornost	272
Grupna dinamika i pogreške u procesu	272
Zaključak	273
Ključni pojmovi	274
Prijedlozi za daljnje čitanje	275
Bilješke	275

RJEČNIK 277

BILJEŠKE 287

KAZALO IMENA 333

KAZALO 337